

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 " — "
Negyed évre . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:
Kézdi-Vásárhelyt: Csik-Szeredában: Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap bellartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyilttérek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtatnak.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1883. évi (második) folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyre a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbé Ferenc szerkesztőkhöz küldendők, vidékről legcélszerűbben postán utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

Ipar-ügyek.

Kézdi-Vásárhely, június 4.
I.

Mostanában igen sok panaszt hallunk a magyar ipar hanyatlásáról, minnek okát a közös vámterületnek, a külföld versenyének és az ipartörvény tulajdonosok szabadelvű határozatainak tulajdonítják.

Tagadhatatlan, hogy a vámterület közössége egy oly országgal szemben, mely erőteljes, fejlett gyári és kézmű-

iparral bír, a mi iparunkra, mely ugy szólva még csak most indult fejlődésnek, nyomasztó hatással bír, és van is jogosultsága ama panasznak, hogy a közös vámterület a mi iparunknak megölő mérge. Továbbá az utóbbi időkben rohamosan haladó gyáripár szintén nagyban gátolja kézmű-iparunk haladását, s mi sokkal inkább megérezzük annak a kézmű-iparra való káros hatását, mint más országok, mert a mi iparunk amazokénál sokkal gyengébb, fejletlenebb. Ezen körülményekhez járult még az ipartörvény reformálása, melynek értelmében a czéheket megszüntették. Magában a czéhek megszüntetése ellen nincs ugyan kifogásunk; de nem helyeseljük azt, hogy ugyanakkor, midőn e törvény életbe lépett, nem történt intézkedés arra nézve, hogy az iparosok szellemi és erkölcsi kiképzetése más uton biztosítottassék.

Habár a köztapasztalat szerint termelési képesség és műizlés tekintetében újabb időkben haladás észlelhető az ipar terén, s az iparágak a közönség igényeihez képest bizonyos fejlődésnek indultak: el kell ismernünk, hogy iparunk előhaladás, erőteljesség tekintetében nem áll azon a magaslaton, a hol jó körülmények között kellene, hogy álljon. Hazánkban az iparosok száma a Dr. Szabóky által szerkesztett „Ipartársulati rövid statisztika“ szerint

1870—1877. közt 247,034-ről 189,160-ra csökkent, mely körülmény kétségen kívül annak tulajdonítható, hogy az iparosok egy részét elvonja, részben fölöslegessé teszi a gyáripár, a másik rész pedig nem élhet meg versenyképtelensége s szellemi és anyagi képtelensége hiánya miatt.

Mindezek nagy bajok, melyeken multhatatlanul segíteni kell, ha azt akarjuk, hogy iparunk más országok hatalmas ipara által teljesen el ne nyomasztassék. Bámulatos az a haladás, melyet néhány év óta az ipar terén a külföld tanusít. A díszműűru-üzletekben látható cikkek nagyrészt mind a külföldön állítatnak elő s az izlés, a csíny remekeinek nevezhetők. És végtére, a mit az a svájci s az az ausztriai iparos el tud készíteni, miért ne volnánk képesek azt előállítani mi?

Hazánk oly gazdag ásványokban, fában stb., hogy valóságos kincses bányának nevezhető. Ha az a sok anyag feldolgoztatnék, hány ember részesülne keresetben!

Évek óta folynak a tanácskozások arra nézve, hogy felderíttessenek azon eszközök, melyekkel iparunk nyomorúságos helyzetén segíteni lehetne. Tartattak tanácskozmányok, országos iparcongressus, s a kormány megbízása folytán a székesfehérvári kiállítás alkalmából jelentés is tétetett, emlékiratok adtak ki stb. stb. Azonban az ügy

fontosságához mért érdemleges lépés még nem történt e tárgyban. Azok a petíciók, melyek ez ügyben napvilágot láttak, nagyobb részét csak általánosságokkal vannak telve, melyek vajmi kevés tájékozást nyújtanak.

Mindaddig pedig, míg komoly lépések nem tétetnek arra nézve, hogy kimutattassanak azon okok, melyek miatt iparunk terén az erősbülés helyett gyengülés észlelhető: nem várhatjuk, hogy ez ügyben maradandó becsü intézkedés jöjjön létre. Az általános szolamok helyett az okoknak alapos kutatása, továbbá a higgadt megfontolás hamarabb célhoz vezet.

Tegyünk valahára komoly lépéseket, kutassuk ki alaposan az ipar terén észlelhető bajok okait és sürgezzük azoknak orvoslását.

H.

A nihilisták. Egy nihilista vezér a „Times“-ban következőleg adja okát annak, hogy a forradalmi párt a moszkvai koronázási ünnepeket nem zavarta meg: „Általános a meglepetés, hogy a nihilisták a koronázás alatt nem mozdultak meg; a nihilisták maguk azonban egyáltalán nincsenek meglepetve. Ők tudták, hogy nem fogtak semmit tenni, bár a rendőrség félrevezetése céljából ellenkező híreket bocsátottak világra, melyek nemcsak az udvart riasztották meg, hanem a vendégeket is. A nihilistapárt arra a végeredményre jutott, hogy a cár ellen a koronázás alatt merényletet elkövetni, mindenesetre árthatna

A „Székelyföld“ tárczája.

Negyven év után.

Élsz-e a szép kis hazában,
Élsz-e még, te régi kedves?
Tudni annyiszor kívántam:
Szép-e élted, vagy keserves?

Engem a végzet hatalmasa
Messze üldözött tetőled;
Semmi hír nem jött azóta
A szelek szárnyán felőled.

Él-e még parányi emlék,
Él-e jó szivedbe' rólam?
Vagy hived rég elfelejtéd
S én, a bujdosó, csalódtam?

Bárha csalt szívem reménye,
Édes álmom visszaringat
Ifju, boldog édenébe
Rég eltűnt szép napjainknak.

Majd megint enyészik e kép
S meglep a sivár valóság,
Mely kegyetlen kézzel eltép
Álmot, ábrándot, csalódat.

Örömeit a tavasznak,
Ugy-e, már nem érzi kebled?
Már az őst is túlhaladtad,
S tél uralkodik feletted!

Roskad a test, hervad arcunk,
Él szívünknek ifjusága,
Azt híven s örökre tartjuk,
A mit ifjan zárt magába.

Hogyha élsz még, üdvözöllek.
S bár lehervadtak virágid
És a pályavég közelget:
Nem feledlek én halálig.

Bálinth Gyula.

A szomszédok.

(Beszély.)

Irta Dobay János.

Az erdélyi Kárpátok egyik bájos völgyében fekszik K. falu. Ha az utazó arra felé jár és a kiszögellő bérceket elhagyva előtűnik a hosszú egyenes vonalban elterülő nagy falu, azonnal két hatalmas ur lakni kezdi szemébe. Az egyik egy régi urasági lak a régi jó időkben, a másik egy csinos új kastély. Ha az ember aztán az egyik portán jól megbámulta a galambducsos kaput, a magas hegyes tetejű házat apró ablakaival, az óriás nagyságu gyepes udvart bozontos komondoraival s aztán megtekinti a szomszéd ujonatut kastélyt piros cserépfedelével, a gondosan tisztított udvart csinos gazdasági épületeivel, a kastély előtt elterülő csinos kis kertet s aztán összehasonlítja a két telket, önkéntelenül azon gon-

dolat jut eszébe, hogy e két épület két különböző eszmét és korszakot képvisel. Mig a kidült-bedült falu ódon ur lak, mint a régi sarkantyus eszmas, tájékpás, kiváltságos korszak ama sokat emlegetett régi jó idők korhad emléke ott szomorkodik egyedül a pusztá udvar közepén, addig a szomszéd új kastély ifju erővel, büszkén egyenesedik az ég felé s mint az ujkor szülötte, gúnyos pillantásokat lövel roskadozó szomszédjára. Különösen feltűnő, hogy a két udvar között két ol magas kőfal volt építve, nehogy egyik portáról át lehessen nézni a másikra.

Ha az utazó érdeklődik e különös dolgok iránt s kérdezősködik a faluban, hogy kik laknak itt s miért e különös zárkózottság a szomszédok közt, mindenki tud felvilágosítással szolgálni s így az ember a két ur lak történetét rövid fél óra alatt megtudhatja.

A roskatag ódon lakot nagyságos Széki Bertalan ur lakja. A család egykor első szerepet játszott a megyében, de most már igen el van szegényedve. Ezelőtt néhány évtizeddel egészen másképen volt itt minden; vig élet folyt az ősi ur lakban; a fényes fogatok egymást érték a tágas udvaron: a nagyságos ur vendégszerető háza sohasem fogyott ki a vendégekből. S hát még mikor a földes ur megnősült s haza hozta a gyönyörű báró kisasszonyt, akkor

volt még igazi élet; a falu népe még most is emlékezik azokra a hetekig tartó fényes ünnepélyekre, melyeket az akkor még fiatal földesur ifju neje tiszteletére rendezett.

A mostani új kastély helyén abban az időben egy kis egyszerű székely lak állott, mely régi idők óta a Kerekes-család birtokát képezte. Kerekes Gábor uram egy egyszerű szorgalmas székely gazda volt, ki nem járt iskolákat, de igen sokat tanult az életben s a mit tanult, azt tudta gyakorlatilag alkalmazni is. Mig a tulso oldalon a nagyságos urak mulattak s egyik ünnepély a másikat érte, addig Kerekes Gábor uram igazi székely szorgalommal fektet neki a dolognak, s kis birtokán egy valóságos mintagazdaságot állított be. Az évek teltek, a szorgalom meg lett jutalmazva, a fényes ur életéhez pedig pénz kellett s így nem lehet csodálni, hogy minden évben egy-két darab föld az urasági birtokból a Kerekes uram portájához csatoltatott. „A tudós paraszt kapaskodik“, szokta mondogatni a nagyságos ur, midőn egy-egy szép darab földet kénytelen volt eladni. A tudós paraszt addig kapaskodott, hogy végre nagyságos Széki Bertalan uram azon vette észre magát, hogy az egykor terjedelmes birtok nagyon kis területre olvadt le s hogy maholnap már nincs mit eladni.

Az ur lakban is kezdetek alább hagyni a vig étellel. Az egykori ünnepé-

a párt érdekeinek. Az orosz forradalmi pártban van sok mérsékelt nézetű ember is, a kikre tekintettel kell lenni, mert ha nincsenek is köztük aktív szereplők, a pártot hatalmasan támogatják pénzzel. E mérsékeltet azt hitték, hogy a koronázás alkotmányt fog hozni az országnak, a szélsők pedig a szibériai és börtönben levő nihilisták számára reméltek kedvezményeket. E várt koncepciókat merénylet által megakadályozni igen rokonszenvenetlen dolog lett volna, míg a koncepciók be nem következése a nihilistáknak csak hasznos lehet. Továbbá a nihilisták számítanak a népre, ezért a koronázást nem akarták megháborítani, mert a nép nem szereti, ha megzavarják olyan ünnepben, a hol ingyen adnak inni, enni. A szesz italoktól részeg tömeg kész lett volna széttépni minden liberálist, a ki háborítani merészli élvezeteiket. Másrészt a koronázás jó alkalom volt, hogy erőit kifejtse. Az összes rendőrség Moszkvában volt összpontosítva, minek révén a nihilisták módjukban állott Péterváron és a vidéken agítálni, új tagtársakat szerezni stb. Ez agitációk igen sikeresek voltak. A nihilista ágensok háborítatlanul terjesztették tanaikat és a pétervári legujabb zavargások nagyrészt az ő tevékenységükre vezethetők vissza. Hasonló jeleneteket készítenek elő más helyeken is, és a nihilisták el vannak ragadtatva a nyakasság által, melylyel a császár a koncepciókat megtagadja. A nihilisták biztosíthatják arról a világot, hogy Moszkvában nem gyöngeségük miatt voltak oly tartózkodók. A koronázáson volt akárhány nihilista hivatalnok és más egyen a császár közelében, a kik könnyen megölhetik vala a császárt, ha erre nézve utasítást kapnak. De ellenkezőleg: ép a nihilista vezérek félték, hogy valamely tulbuzgó pártbeli a saját felelősségére dinamit-bombát vet a császárra. Szerencsére azonban a fegyelem nem lazult. Eltekintve e titkos nihilistáktól, számos nagyon ismeretes összeesküvő is volt Moszkvában, hiába erőlködött a rendőrség, hogy fölfedezze és elfogja őket. Hogy összeesküvők Moszkvában legyenek, az nem is volt ép szükséges; de az orosz nihilista vakmerő és soha sem boldogabb, mint ha a rendőrséggel dacolhat. A császár életét nem a rendőrségnek köszöni, hanem

lyeknek vége szakadt; a vendégek, sejtve a változást, lassanként kimaradtak.

Az elszegényedéssel együtt jár a romlás. A hintó kezd összeesni, az ülés finom szövete szétmállik, a fénymáz lekopik, s az imitt-amott lecsüngő foszlányok javítás után epednek; a ház roskadni kezd s az első szélroham megkezd a házfedelet s a nyíláson berohanva, gunyosan kaczag a lakosok szegénysége felett. Ha gazdag ember üttött-kopott ruhában jár, vagy kidült-bedült falu házban lakik, azt mondják, hogy különöz; de ha egy szegény ember teszi ezt, kinevetik, vagy legjobb esetben sajnálják és pedig első sorban azok, kik egykor a boldog napokban leginkább tőmjéneztek.

Széki Bertalan kezdett a szomoru való tudatára ébredni s kezdette mindazon lealáztatást, mellőzést, szóval mindazon sérelmeket érezni, mik egy elszegényedett urat szoktak érni, s mennél nagyobb önmegtartadásába került régi fényűzési szokásaival felhagyni és a háztartást összevonni. annál nagyobb lett a gyűlölet szívében az „okos paraszt“ iránt. Nem volt anynyi igazságérzet benne, hogy beismerte volna saját hibáját, hanem egyenesen Kerekes uratam vádolá, hogy elrabolta vagyonát. A büszke ur szívének az adta meg a végső csapást, midőn Kerekes uram egy napon csak el kezdé bontatni régi házát s helyébe egy rövid év alatt pompás kastélyt emeltetett. Széki Bertalan urat előntötte az epe az okos paraszt ezen újabb szemtelenségére, s hogy többé ne legyen kénytelen a szomszéd agyafurt urhatnáságát végig nézni, egy két öl magas falat vonatott a két udvar közé.

A földesur végre — úgy, a hogy — megnyugodott a kényszerűségen, s meggyűlölve a világot, családja körébe vonult;

a nihilisták böles elhatározásának, hogy egyelőre nem mozognak. A nihilistáknak a czélja nem egy ember megölése, ha nem az, hogy az egész országot forrongásba hozza; ezért a politikai ildomoságra ép annyi szükség van, mint az erőszakra.“

A Torja-patak szabályozásához.

(Vége.)

A másik mód az, mely csekély nézetem szerint könnyebben kivihető, olcsóbb, több területet ment meg a vízveszélytől s biztonságban, mint a töltés, és annyi érdeket nem veszélyeztet. E mód abban állana, hogy szélesítenék ki a vízmeder kellően s főleg mélyítenék ki. A vízmeder kimélyítésének igen egyszerű módja van. Igen jól emlékeztetik bárki is, hogy a meddig a város alatt levő ugynevezett „Bükszádi“ malom fennállott, a temető alatti határrész minden évben s biztosan előntetett vízzel, mert a víz medre a gát miatt annyira fel volt telve, hogy csak igen csekély vízzel kellett több a rendesnél arra, hogy kiüssön. A mióta a gát eltávolították, azóta azon határrész vizet sohasem látott. Osupán az idei — emberemlékezet óta elő nem fordult — óriási vizár volt képes alig számbavehető mennyiségben kicsapni medréből. S ez nagyon természetes dolog, mert a gát leszedésével a vizárok hihetetlen mélységre maga a víz által kimélyítették s most a régi, gát előtti vizártól tartani éppen nem lehet. Egyszerű és olcsó mélyítési mód.

Hogy a város felett levő felső malom jelenlegi árkából a víz kiüssön, ahhoz alig kell még félannyi víz, mint a rendes vízállás mennyisége, mert a vízmeder rendkívül keskeny és fel van telve.

Nincs más biztos mód tehát, mint csakis a gát leszedése, mely esetben itt is az a helyzet áll be szükségképpen, mint a „Bükszádi“ malomnál. A mint hire jár, meg is indult már a birtokosság között egy mozgalom, mely a malom megvételeit tűzte ki czélul. E gát leszedésének eszméje (persze törvényes útja s módja szerint) merült is fel egy a városi képviselőtestület gyűlésében, mint a hely megsemmisítésére a képviselőtestület által kiküldött bizottság előtt;

nejénél, a büszke bárónénél, az ő merev eszméi visszhangra találtak; a nő méltó társa volt férjének.

Kerekes uram addig oda át a gazdaságban is megtartva egyszerűségét, a régi szorgalmas gazda maradt; azonban, mint jóízű, tanult ember, minden lehető kényelemmel körülvevé magát. Ismerte a szomszéd földesur igazságtalan gyűlöletét, melyet iránta táplál, azonban nem igen törődött vele; ha nagy ritkán találkozott vele, a kellő tisztelettel viseltetett iránta, de sohasem kísérté meg más véleményre birni.

Egy szép tavaszi napon szokatlan mozgalom volt észlelhető a Széki Bertalan ur portáján. A régi barátát elővonták a színből, kitisztogatták, kijavították, a vén császárs lovak dupla zab-adagot kaptak, a vén kocsis zsinoros egyenruhája előkerült a lomtárból; szóval, látszott, hogy valami nevezetes dolog van készülöben. A földesur a régi előkelőséggel osztogatá parancsait, különös nyomatékkal hangsúlyozva a kocsi, a huszár és a paripákra vonatkozó rendelkezéseit. A kitartozott fogat egy reggel elhagyta az udvart s csak másnap este tért vissza s abból egy gyönyörű 18 éves leány szállt ki s borult az öreg földesur és neje nyakába. Másnap az egész faluban arról beszéltek, hogy a nagyságos ur leánya, Kamilla kisasszony, hazaérkezett a nevelő intézetből.

Egy fél év múlva Kerekes uram portáján is örömmünepet ültek. A ház nagyreményű fia, Sándor, hazaérkezett az egyetemről. Beszéltek, hogy az öreg ur nyugalomba vonul és átadja fiának a gazdaságot.

(Folytatása következik.)

de erről egy pár ur, ki szintén gáttulajdonos, tudni és hallani sem akart. Nekik minden áron csak a sánczolás tetszett, csak azon lovagoltak. Pedig tisztán áll minden elfogulatlanul gondolkozó előtt, kinek ítélő tehetségét egy s más kicsinyes érdek nem dominálja, hogy a töltés óriási költségbe kerül, folytonos conserválást igényel s még sem oly biztos, és a mi legfőbb, — s ezt tessék jól megjegyezni az illetőknek — a sánczolás melletti, különösen a felső részen eliszapolandó földtulajdonosok részéről perekre szolgáltat okot. A malom megvételeivel a gát leszedése sokkal csekélyebb összegbe kerül; így a víz maga fog kellő mértékben csinálni; fenntartási költség így nincs, a víz medre hova-tovább mind mélyebb s így jobb lesz; de legfőképpen e mellett, hogy t. i. a gát leszedése egyedül biztos és legolcsóbb, legsikeresebb módzat e tekintetben, megelőző példa bizonyít, csak nem kell szemet hunyni rá, nem kell irtózni tőle. Hisz ugy is a göz s főképp a prometheusi mozdony (?) felalálása óta a tunya víz már idejét multa.

Hogy a baj ismét bekövetkezzék egész biztosan, csak idő kérdése. Gondolják meg az illetők, mit tesznek; jobb éppen semmit, mint rosszat tenni. A felelősség egyaránt súlyos mind a mulasztásért, mind a közérdek szem elől tévesztése mellett elkövetett hibás cselekvényért és pedig ép ugy a földi törvények bírāja, mint a belső és felső erkölcsbíró előtt.

Csikmegye törvényhatósági közgyűlése jun. 7—8-án.

Megyéink törvényhatósága tavaszi rendes közgyűlését f. évi június hó 7-én és folytatólag 8-án tartotta meg. A közgyűlést a főispán a nála szokásos csinos, rövid beszéddel megnyitván, fölolvastatott a megyei főjegyző mint helyettes alispán jelentése a közigazgatás állapotáról. Ezen jelentés részletesen és behatóan kiterjeszkedett a megye közigazgatási, közlekedési, közigazgatási, tanügyi stb. állapotaira. A jelentésnek a tanügyre vonatkozó része megdöbbentő vonásokkal jelezte némely községben a tanítók helyzetét és pedig nemcsak a községek, hanem az állam által fizetettekét is, kik fizetéseiket gyakran hónapok, sőt egy év alatt sem tudják megkapni és így az uzsorások körmei közé kell, hogy meneküljenek, minek következménye anyagi romlásuk. Ezen állapotok pedig az illető községi és az azok ellenőrzésére hivatott közegek mulasztása vagy rossz akarata miatt fejlődtek ki, minek folytán az alispáni jelentés ezekkel szemben jegyzőkönyvi rosszalást indítványozott. Molnár Lajos bizottsági tag azonban, tekintettel arra, hogy az alispáni jelentésben oly elszomorító helyzetben levőknek tüntetvük föl egyes községekben a tanítók, és tekintve, hogy ennek okozói az illető közegek, melyek oly nagymértű hanyagságot tanúsítottak, az ügyet egyszerű jegyzőkönyvi rosszalással orvosoltnak nem találhatván, indítványozza, hogy a törvényhatósági közgyűlés a vétkes közegek ellen a fegyelmi vizsgálatot azonnal rendelje el, illetőleg a mennyiben a hatásköre alatt nem álló közegekről is szó van, annak elrendelésére a közigazgatási bizottság keressék meg. Miután azonban az alispáni helyettes a fegyelmi vizsgálat elrendelése előtt még egy szigorú intézkedés keresztülvitelét ígérte meg, a közgyűlés ezen intézkedés eredményét bevárának találta.

Az alispáni jelentés után egymásután tárgyalattak le, illetőleg vétettek tudomásul a kormányi intézkedések, leiratok. Érdekesebb és nagyobb vitát csakis a csikszere-dai várkastély előtt a réten át a templom felé vezető utvonallal megnyitása idézett föl. Az állandó választmány ezen utvonallal megnyitására a megyei közmunkaerőből bizonyos segítséget hoz javaslatba, de magának az utvonallal kiépítését Szereda városára kívánta bízni és ez utvonalat a megyei utak sorába nem kívánta fölvétetni. Az államépítészeti hivatal főnöke, mint szak-keg, kifejtette, hogy ezen utvonallal közle-

kedési szempontokból föltétlenül szükséges, de annak megnyitására a fennálló szabályok értelmében a megyei közmunkaerőt csakis azon esetben lehet felhasználni, ha a kérdéses utvonallal a megyei utak sorába fölvetik, mivel a közmunkaerőnek községi vagy városi utak kiépítésére való felhasználását a törvény nem engedi meg. Ily körülmények közt az állandó választmány véleményének elfogadása egy lett volna az utvonallal elejtésével. Molnár Lajos törvényhatósági bizottsági tag fel is szólalt az állandó választmány javaslata ellen és kifejtvén azt, hogy miután Szereda városa egymaga nem képes saját erejéből kiépíteni a kérdéses utvonalat, a megyei közmunkaerő segítségével adása pedig törvény- és szabályba ütközik s így az állandó választmány javaslatának elfogadása esetén az utvonallal kiépítését remélni nem lehet, tekintettel azon fontos érdekekre, melyek ez utvonallal kiépítése által Szereda város későbbi fejlődhetése, emelkedhetése és szépihitésére vonatkoznak, és tekintettel minden megyének azon törekvésére, hogy saját jól felfogott érdekében a megye központjának emelkedésére és fejlődésére mindent elkövet: indítványozta, hogy ezen utvonallal kiépítésének oly hosszú évek során át vajdudó ügyét maga a törvényhatóság vegye kezébe és a város által ez utvonallal megszavazott összeg igénybevételével az utat maga építtesse ki és azt a megyei utak sorába vegye föl. Molnár Lajos indítványával szemben Madár Imre főjegyző és Mikó Árpád aljegyző keltek az állandó választmány javaslatának védelmére, ez utóbbi, ifju embernél csodálatos ösdisággal igyekeztvén az utvonallal kevésbé szükségességét és fontosságát vitatni, mely vitatkozása közben azon szűkeklű felfogást is tanúsította, hogy azon utvonallal kiépítése szerinte legfőképpen csak az alsóikiai érdekében áll, de már a gyergyóiak érdekében nem. Meg is kapta érte a választ az indítványozótól, ki sajnálatát fejezte ki, hogy egy olyan művelt, intelligens és világot látót fiatal ember, mint Mikó Árpád, oly kicsinyes szempontok- és partikularis érzelmekkel érvel s nem érzi át azt, hogy a megye központjának emelése, fejlesztése minden megyei lakosnak szívén kell, hogy fektüdjék. Az, hogy Mikó Árpád azután személyes kérdésben jobb ügyhöz méltó, de kárba vesztett hévvel kelt ki a jó tanácsok, illetőleg leczkértetés ellen, mitsem változtatt a dolgon.

Ezen érdekesebb, közgyűléseinken ritkán előforduló és parlamentarizmus határok közt mozgó szellemi viaskodásnak máskülönben mindkét fél részéről tanúsított ügyességgel és talpraesettséggel való megvívása után szavazás alá bocsátatván a kérdés, szótöbbséggel az állandó választmány véleménye fogadtatott el, minek következménye az lesz, hogy az utvonallal megnyitása marad, mint volt eddig, pium desiderium. Igen sajnálatos dolog, hogy az utvonallal érdekében a jelenlévő városi bizottsági tagok közül annak védelmére Molnár Lajoson kívül más nem szólalt föl, holott csekélyebb jelentőségű magán- és személyi érdekű ügyekben az ily felszólalásokat gyakran van alkalmunk hallgatni. Így azután nem lehet csodálni, ha Csik-Szereda város fejlődésében mindig csak a stagnáció állapotában van.

A sorrend pontjainak letárgyalása gyorsan folyt egész a községi ügyekig, melyek a 8-án tartott ülésben csekély részét mellett már délelőtt 1/12 óráig letárgyalatván, a közgyűlés véget ért.

*

A közgyűlés első napján a főispán zsögödi lakában a bizottsági tagoknak ebédet adott, mely alkalommal a szokásos köszöntések sorát a főispán nyitotta meg, háromszoros ivással üritvén poharát ő felé a király, királyné és Rudolf trónörökösre; utána Madár Imre főjegyző a főispánt, Mihály Ferencz országgyűlési képviselő a főjegyzőt, Molnár Lajos a megyei tisztikart stb. éltették. A pohárköszöntések sorrendben követték egymást, még pedig úgy, hogy minden felköszöntő szál-

lott egy másikra. A kedélyes ebéd után a főispán szép kertjében a vendégek egész estig maradtak.

F. A.

Háromszék megye közigazgatási bizottságának júniushavi ülése.

(Vége.)

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelenti, hogy a megye egészségi állapota a lefolyt május hónapban teljesen kielégítő volt. A ragályos kórok közül a ronszoló toroklob Kurtapatak és Altorja községekben volt járványos, és ez, valamint a hasi hagymáz más helységeken csak szóróványosan észleltetett.

Az állategészségügyről jelenti, hogy 3 takonykóros ló leszaratott, egy tehén lépében elhullott; ezeken kívül a házi állatok közt semminemű kóros állapot nem észleltetett.

Komáromy Andor tanfelügyelő jelenti, hogy bár a vizsgák a megye területén május 27-től június 3-ig jobbra megtartattak, azokról részletes jelentést csak a jövő havi gyűlés alkalmával tehet, mivel a vizsgák eredményéről még nem érkeztek be a jelentések.

Kovács Gábor kir. mérnök, a főmérnök távollétében ezen ülésre kinevezett előadó, a közmunka- és közlekedésügyekre vonatkozólag jelenti, hogy a brassó-ortói államut állapota, tekintve a rendkívül nedves időjárást, kielégítő. Az ezen vonal magyaroshegyi szakaszának inségi munka czimen való építése már nagyon előhaladt; a földmunka az egész út hosszában már nagybárra elkészült. A folyósított összegből felhasználott 13.000 frt. A múlt héten a munkások száma 1 ezren felül volt.

A megyei utaknak a közlekedés akadálytalan, habár több helyen a rendkívüli sok árvíz az utat megromlalt; a nyénboda-kraszai uton azonban a hidak stb. annyira megromlottak, hogy naponta több szakadás történik s csak az ut mellett álló erdőség teszi lehetővé, hogy a közlekedés nagy nehezen fenntartható.

Végül jelenti, hogy a közlekedésügyi minisztérium a közig. bizottság 146. számú felterjesztésére válaszul, kijelenti, hogy a vizek szabályozására, illetőleg az Olt és Feketeügy folyókán levő malmok rendezésére sem szellemi, sem pénzbeli segílyt nem ad, a mennyiben ez magánérdekű tárgy, az 1840. évi X. t. czikk szerint s így a költséget a tulajdonosoknak kell hordozni.

Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő felolvassa az erdészeti bizottság április 3-iki ülésének jegyzőkönyvét. E szerint Dálnok község folyamodása fölterjesztetik a földmívelésügyi minisztériumhoz. Esetlenek és Kurtapatak folyamodásai áttétettek az alispánhoz. Maksa határozata, melyben az erdőüzemtervet szükségfelettné mondja ki, elutasított. A kézdi-polyáni szolgalmi jogosultak felfolyamodására leérkezett miniszteri leirat az érdekeltekkel közöltetett.

A „Tisza Lajos“-féle alapítványból a f. évben kiosztandó 50—50 frt ösztöndíj a kézdivásárhelyi róm. kath. algymnáziumban Bagoly Mihály tanulóknak, a sepsiszentgyörgyi ref. Mikó-tanodában Péter Antalnak adományoztatott. Átadásával Drágos Elek kir. ügyész és Kőkőssy Endre bizott meg.

A sepsiszentgyörgyi egyes árvaügyek az alispán által megvizsgáltatván, sikkasztást vagy más hivatali büntetést vagy vétést nem lehetett konstatálni. A vizsgálati jegyzőkönyv a városi árvaszékhez azon meghagyással küldetik le, hogy az egyes ügyek s a tartalékalap kezelésére nézve az alispán javaslatait elhatározásaival vegye figyelembe. E határozat fogantatásának ellenőrzésével Séra Tamás árvaszéki elnök bizott meg.

A múlt évben rossz termés által sújtott 67 község folyó adójának befizetésére szeptember végéig halasztás adatott. Az erre vonatkozó min. leiratot és közig. bizottsági határozatot lapunk múlt számában egész terjedelmében közöltük.

Babarczy Ferenc kir. adófelügyelő

indítványozza, hogy a közig. bizottság Orbán Baláznak a képviselőházban tett interpellációjával szemben, melyben a bizottságot a s.-szent-györgyi iskolaügyek megvizsgálásában lanyhasággal és részrehajlással vádolja, megtorlással gondoskodjék. — A közigazgatási bizottság azonban elégtételt talál már a miniszterelnök válaszában és saját lelkiismeretében, mely megnyugtatta, hogy az ügy lebonyolításában korrektül járt el.

A Veress Gyula városi tiszti ügyész ellen összeférhetlenségi kérdésben Sepsiszentgyörgyi polgármestere által beadott panaszban határozathozatalra utasított az alispán.

Tanfelügyelő betérjeszti a sepsiszentgyörgyi iskolai alapok ügyében tett részletes vizsgálat eredményét. Konstatáltatott, hogy hitlen kezelés esete nem forog fenn; a kiadásokról és bevételekről a nyugták és ellennyugták teljesen fedezik egymást.

Az erdélyi püspök Kézdi-Vásárhelyt.

Lőnhart Ferenc erdélyi püspök, val. belső titkos tanácsos a nagyméltósága f. hó 10-én érkezett Kézdi-Vásárhelyre. Dicséretére legyen mondva e városnak, melynek tulnyomó része ev. ref. vallású, a főpap fogadtatása díszes és impozáns volt. Az egész város ünnepélyes színt öltött, a házakon zászlók lengtek; korán reggel tarackok durrogtak, melyek megadták a jelt az indulásra. Reggel 7 órakor indult el a bandérium a főpap eleibe Szentlélekre. A püspök ur 1/2 10 órakor érkezett Kézdi-Szentlélekről a városba és a város végén felállított díszkapunál az összes tanács fogadta, s Szűcs József polgármester tartott meleghangú beszédet. Ő nagyméltósága — egy rokonszenves, szelid arcú férfi — meghatott szavakban mondott köszönetet a szíves fogadtatásért s meglegedetten legeltetése szemeit a csinos díszkapun és az összegyűlt óriási embertömegre, mely lelkesítően éljenzte a kitűnő főpapot, ki már első megjelenésével minden szívét meghódította. A zöld ágakkal és nemzeti lobogókkal díszített utcákon végig haladva, a róm. kath. templom ajtajában az összes papság fogadta a főpásztort az egyház kulcsával. Itt Szigyártó Izidor beszélt és pedig beszélt hevéből elragadtatva olyan dolgokat, melyek szerény nézetünk szerint nem felelnek meg egészen a valóságnak. Így pl. a többiek között így kiált fel: „... Kegyes főpásztorunk! Megromlott nálunk a tiszta erkölcs... a becstelenség sárba tiporva... az erény bemooskolvá...“ stb. Tudomásunk szerint az erkölcsösség és vallásosság Kézdi-Vásárhelyt mintaszerű s azt lehet mondani, hogy az egész hazában páratlan; így tehát a szónok ur kifakadásait nem hagyhatjuk helyben. De ha az erkölcsiség oly rossz lábbon állana is, mint a hogy a szónok ur állítja, még akkor is inkább takargatni kellene, mint nyíltan hirdetni bűnös voltunkat s ez által feszélyezni az örömtelt kebbel ünneplő hivatelt s kellemetlen érzést kelteni a kegyes főpásztorban. Hogy a felvilágosodott, művelt szellemű főpapra minő hatást tett a sötét beszéd, hiven visszatükröződik azon kifejezéséből: „Az első püspöktől az utolsó papig tegye az egyház minden szolgálja kötelességét s az üdvös eredmény nem fog elmaradni.“ Ezeket csak azért említettük meg, hogy egyes esetekből következtetést vonni az egészre nem lehet s hogy ily kemény és igazságtalan kifejezéseket még papjuk szájából sem szívesen hallgatnak a hívek; tanítás s dorgálásnak a szószékben van helye, de nem egy örömmünnyep s egy kedves vendég elfogadása alkalmával.

Ezután a nagyméltósága a városi hatóságok és testületek tisztelgését fogadta, minnek végeztével nagyszabású beszédet tartott a templomban, s ezután kezdetét vette a bérmlás szentségének kiosztása. Mintegy 400-an vették fel e szentséget. Délután 1/3 órakor díszbeöltözött a minorita conventben, melyben részt vettek a hivatalok és testületek főbbjei. A fáradhatlan főpap még az nap este elutazott Szentlélekre, hogy onnan folytassa másnap körutját.

168. sz. 1883.

Felhívás

Csik megye értelmiségéhez.

A nagymélt. földmívelési minisztérium az ország egyes vidékein majd minden évben érezhető munkákészhiányon segíteni ohajtván, lépéseket tett az iránt, hogy a gazdasági munkásoknak, ha csoportokban munka czéljából más vidékre utaznak, vasutakon és gőzhajókon mérsékelt vitel-díjak engedélyeztessenek.

Ezzel kapcsolatosan megbízta a közgazdasági előadókat, hogy a gazdaközönség kellő tájékoztatása végett puhatolják ki, hogy hol mely, vidékeken van szükség idegen munkásokra és másrészt hol, mely vidéken található a munkáserő oly fölös számban, hogy onnan más vidékek is elláthatók?

Ennek folytán egész tisztelettel felkérem a megyei birtokosságot, közigazgatási tisztviselőket, lelkészeket, tanítókat, előljáróságokat, gazdasági tudósítókat s szóval mindazokat, kik akára munkásokat kereső gazdáknak, akára munkát kereső munkásoknak a kellő utbaigazítást és közvetítést nyújtani képesek: szíveskedjenek megyénk közgazdasága érdekében — tekintettel az aratás közeledésére — engem szóval vagy írásban értesíteni:

1) hogy a község- vagy vidékből munkákész máshova adható-e?

2) ha igen, mintegy hány férfi és hány nő, mennyi időre, és minő feltételek mellett lenne megnyerhető idegen vidékre?

Csik-Szeredán, 1883. június 11-én.

Deák Ignác,
közgazd. előadó.

Mindenféle.

— József főherceg ő fensége utazási programjában némi változás történt, mennyiben egy nappal később fogja a kitűzött helyeket meglátogatni. E szerint Tusnádra érkezik 24-én este 6 óra 30 perczkor, Sepsiszentgyörgyre érkezik 25-én d. e. 11 óra 30 perczkor, Előpatakára érkezik 25-én déli 12 óra 40 perczkor, Előpatakáról Földvár-ra indul d. u. 6 órakor.

— Jagócsi Péterffy József miniszteri biztos és gr. Zichy Jenő urak f. hó 20-án d. u. 7 és 8 óra között fognak Kézdi-Vásárhelyre érkezni. A mint már tudva van, a miniszteri biztos ur az első foku ipariskolák szervezése végett lett küldve, a nemes gróf pedig a hazai iparviszonyok tanulmányozása végett utazza be az erdélyi részeket Péterffy ur a városi polgármester urhoz intézett átiratában felkéri, hogy 21-én d. e. 9 órára az ipartársulatok elnökeit, a kiválsóbb iparosokat és iparbarátokat, a városi képviselőtestületet és tanfériakat egy értekezletre hívja össze. Az értekezlet megtartása után még az nap elutaznak Sz. Udvarhely felé. A vendégek ünnepélyes elfogadása iránt a tanács már nagyrésztben megtette a szükséges lépéseket.

— Ugron Ákos, K.-Vásárhely város országgyűlési képviselője, f. hó 20-án a miniszteri biztos ur társaságában szintén K.-Vásárhelyre érkezik s beszámoló beszédét valószínűleg 22-én fogja megtartani.

— Eljegyzés. Dr. Barabás Sándor, az orbai járás tehetséges ifjú körorvosa, jegyet váltott a kézdivásárhelyi társas élet egyik legkedvesebb alakjával, a' bájos és művelt Kovács Thekla kisasszonnyal.

— A brassó magyar dalkör — mint lapunknak illetékes helyről írják — elhatározta, hogy jövő július hó első felében K.-Vásárhelyre fog randulni és itt egy dal-estélyt fog rendezni. Tavalay S.-Szentgyörgyöt látogatta meg a derék magyar testület, hol vendégszereteten részesült s mi azt hisszük, hogy Kézdi-Vásárhely városa sem fog e tekintetben hátramaradni s mindent el fog követni, hogy a brassói magyar dalnokok minél kellemesebb emlékeket vigyenek magukkal. Annak idejében bővebben fogunk hozzászólni e tárgyhöz.

— A csiki róm. kath. tanító-egyesületnek f. hó 11-én Csik-Somlyón tartott népes közgyűlésén a budapesti országos tanító gyű-

lésre küldendő képviselőül Tódor Antal cs.-szent-tamási tanító választatott meg másodszori szavazásánál Baka János cs.-szent-mártoni kántor-tanítóval szemben. Első alkalommal három jelöltre történni szavazás, ezek közül egyik sem nyert általános szótöbbséget; második szavazásánál Tódor egy szavazattal többet kapott.

— Bereczk város újonnan választott főjegyzője Finta János f. hó 10-én tartá menyegetőjét a városi polgármester Gábor Imre leányával, Elizával. Sok boldogságot kívánunk a derék ifjú párnak!

— Sztupa Andor színigazgató jól szervezett színtársulata a napokban Kézdi-Vásárhelyre fog érkezni s e hó 20-án valószínűleg már megkezdte előadásait. Sztupa urnak oly szép multja van városunkban, hogy felesleges őt és társulatát bővebben ajánlgatni a közönség figyelmébe. Jövő számunkban közölni fogjuk a társulat tagjainak névjegyzékét.

— Kézdi-Vásárhelyt egy Mátyus Imre nevezetű szolga, mint beszélők, szerelmi bánat miatt felakasztotta magát.

— Szerencsétlen esés. Gyergyó-szárhelyi Miklósi Antal kereskedő és birtokos f. hó 7-én délután a szénás hiuban járván, lejövet a lajtorján a lépést elvétette s lezuhant. Az esésben valószínűleg agyvelő rázkódást kapott s alig egy negyed óra múlva meghalt. A boldogultnak ily véletlen történt gyászos halála, mint általánosan szeretett és tiszteletben állott férfinak, az egész vidéken általános sajnálatot keltett. Temetése f. hó 9-én délután 4 órakor közreszvét mellett történt. Nyugodjék békével!

— A reklám. Kossuth Lajos nagy hazánkba a Pesti Naplóban ifjuságáról ír és rátér a reklámra is. Ez alkalomból beszéli el a következő mulatságos esetet. A „reklám“ szó eszembe juttatja egy bostoni Yankee élelmességét, mely a reklám-mesterség mezején igazán unikum. Irataim I-ső kötetének előszavában (XVII. lap.) említés van téve az ünnepélyes fogadtatásról, melylyel Massachusetts állam 1852-ben megtisztelt. Maghatóan nagyszerű jelenet volt. A térről, melyen 30 ezer főnyi milícia felett szemlét tartottam, a kapitóliumhoz hajtattunk, melynek nyílt oszlopcsarnokában a szenátus és képviselőház elnökeikkel s az államkormányzóval élükön, fedetlen fölvel vártak. A mint épen kilépendő valék a kocsiból, hogy felmenjek a kapitóliumhoz felvezető óriás lépcsőn, mely jobbról-balról a világ minden zászlójával (az osztrák házét kivéve) fel volt lobogóva, egy ember egy ölnyi nagyságu színes papírvet dobott be kocsimba; nem volt időnk megnézni, hogy mi? egyik segédem összehajta zsebre tette. A mint a fogadtatás végeztével szállásomra hajtattam, utközben megnéztem. — És mi volt rajta? „je vous la donne en mille, en un million“ mint a franczia szokta mondani (ezeret, egy milliót egyre), hogy senki sem találja ki. — Legfelül könyöknyi óriás betűkkel e szó „Kossuth“, utána apróbb betűkkel pár magasztaló sor, hogy minő nagy ember, minő derék ember, s mi sok mindenfélét tud az a Kossuth, aztán nagyobb betűkkel a következők: „de egyet még sem tud az a Kossuth! nem tud inget varni. Azt én N. N. tudok! Boltom ilyen utca, ilyen szám. Árak, stb.“ Az egész város tele volt aggatva ezzel a plakáttal. A nap ünnepe voltam; a kapitalis Kossuth szó megállította az embereket, mindenki elolvasta. — Ez aztán „reklám“! —

— A kézdivásárhely-kantai róm. kath. gimnasiunban megtartandó nyilvános vizsgálatok sorrendje az 1882—83-ki tanév végén. Június 13-án hittan az I., II., III., IV. osztályban. 15-én latin az IV. o. 15-én magyar nyelv az II., III. o. 16-án magyar nyelv az IV. o. 16-án magyar nyelv az I. o. 18-án latin nyelv az II., III. o. 18-án történelem az IV. o. 19-én latin nyelv az I. o. 19-én mennyiség tan az IV. o. 20-án német III., IV. o. 20-án földrajz az II. o. 22-én földrajz az I. o. 22-én r. geometria az III., IV. o. 23-án ásványtan az IV. o. 23-án mennyiség tan az I. o. 25-én mennyiség tan az II., III. o. 25-én földrajz az IV. o. 26-án földrajz az III. o. 26-án természetrajz az I. II. o. 27-én r. geometria az I., II. o. 27-én délután torna az I., II., III., IV. o. Gyöngyösi István vezetés alatt. Jul. 1-én zárünnepély. A z i g a z g a t ó s á g.

— „gyergyói első takarékpénztár“ részvénytársaság kimutatása 1883. május hav

üzleti forgalmáról. Bevétel: Pénztári madvány 1883. ápril hó 30-án 6709 frt 62 kr. Betét 19 tétel alatt 4147 frt 10 kr. Visszafizetett váltó 38.646 frt. Visszafizetett előleg 136 frt. Befizetett kamat 1203 frt 16 kr. Befizetett illeték 601 frt 63 kr. Betéti könyvecské 50 kr. Késedelmi kamat 1 frt 80 kr. Ideiglenesen felvett kölcsön 1000 frt. Visszváltókra felvett kölcsön 4800 frt. Folyószámlára felvett kölcsön 4500 frt. Bélyegilleték 52 kr. Különféle 78 frt 40 kr. Visszafizetett kamat 5 frt 39 kr. Összesen: 61.830 frt 12 kr. Kiadás: Visszafizetett betét és tőkésített kamat 17 tétel alatt 3712 frt 99 kr. Visszafizetett betét és tőkésített kamat folyó kamata 39 frt 63 kr. Kölcsön adatott váltóra 36.282 frt 35 kr. Kölcsön adatott kötvényre 9210 frt. Kölcsön adatott előlegre 120 frt. Kifizetett osztalék 14 frt 80 kr. Tiszti fizetések május havára 170 frt 83 kr. Heti biztosok nap-díjai 36 frt. Ideiglenes kölcsönbevétele 1000 frt. Visszváltó kölcsön bevétele 2800 frt. Folyószámla kölcsön bevétele 4500 frt. Előre fizetett kamat 98 frt 64 kr. Posta-díj és főilletmény 3 frt 63 kr. Üzleti költség 104 frt 70 kr. Állami adó 200 frt. Pénztár-készlet 1883. május 31. 3536 frt 55 kr. Összesen: 61.830 frt 12 kr. A „gyergyói első takarékpénztár” részvénytársaság elnökségétől, Győ.-Szentmiklóson, 1883. május 31-én. Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

— A székelyudvarhelyi állami főreáliskola f. é. vizsgálatának rendje. A vizsgálat tárgyai lesznek: Csütörtökön jun. 21-én, délelőtt: az V. osztályban a nyelvek, VI. történelem, földrajz és természetrajz, VII. ikben matézis, ábrázoló fizika és kémia; délután: az I. osztályban a nyelvek s természetrajz, II. ikben történelem, földrajz, számvetés és geometria. Pénteken, június 22-én, délelőtt: a III. osztályban a nyelvek s történelem, IV. ikben algebra, geometria, fizika és kémia; délután: az előkészítőben minden tanult tárgy. Szombaton, jun. 23-án, délelőtt: az V. osztályban matézis, geometria s kémia, VI. ikben a nyelvek, VII. ikben történelem, földrajz és természetrajz; délután az I. osztályban számvetés, geometria, történelem s földrajz, II. ikben a nyelvek s természetrajz. Hétfőn, jun. 25-én, délelőtt: az V. osztályban történelem, földrajz s természetrajz, VI. ikben matézis, ábrázoló kémia, VII. ikben a nyelvek; délután: a IV. osztályban a nyelvek, történelem és földrajz, III. ikben számvetés, geometria, földrajz és fizika. (Kedden jun. 26-án s a következő napon a VIII. osztályt végeztek szóbeli érettségvizsgálatot tesznek.) A hittani vizsgálatok idejét és ellenőrzését az illető felekezetek illetékes hatóságai határozzák meg. A vizsgálatok az iskola főbérhelyiségében (botanikai szögletében) folynak s a délelőtti 8 órakor, a délutániak háromkor kezdődnek. Az iskolai év bezárása pénteken június 29-én az iskola nagytermében (Kis István-féle ház) reggel félkilenczkor lesz. Mindezekre a t. cz. szülők érdekeltek s a tanügy barátait tisztelettel meghívja Sz. Udvarhelyt, 1883. jun. havában, az igazgatóság.

Irodalom.

Grimm Gusztáv könyvkiadótól Budapestben megkaptuk a Toussaint-Langenscheidt-féle francia levelek 2-ikát. E hasznos és gyakorlati vállalat melegen ajánljuk mindazoknak, kik a francia nyelvet aránylag könnyű módon akarják elsajátítani. Előfizetési ár a 40 levélből álló teljes műre 10

frt, 20 levélre 5 frt 50 kr, 10 levélre 3 frt; egyes levelek 30 kr-ával kaphatók minden könyvkereskedésben.

A „Mulattató Zsebkönyvtár” című előnyösen ismert vállalatból most kaptuk meg a 21. és 22-ik füzetet. A 21-ik füzet Szokoló Viktor jónévi humoristának „Színész és komédiás” cz. vig elbeszélését közli, a 22-ik füzet pedig Hevesi Józseftől Vig elbeszélések czímmel öt vidám beszélt tartalmaz. A tartalmas és takaros füzetek ára egyenkint csak 12 kr. Megjelenik és megszerezhető Buzárovits Gusztáv könyvkiadásában Esztergomban, valamint minden vidéki könyvárusnál is kapható. A pártolásra méltó szépirodalmi vállalatot dr. Körösi László szerkeszti. Öszintén ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

június 12-én.

Magyar aranyjárdék	120.30
Magyar vasúti kölcsön	137.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	91.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	112.75
M. keleti vasúti államköt. évi 1876	98.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.75
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	98.50
Temes-bánati földteherm. kötvény	99.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	99.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	97.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	97.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	114.50
Osztrák járadék papírban	116.—
Osztrák járadék aranyban	78.50
1860. államsorsjegyek	79.—
Osztrák-magyar bankrészvény	135.—
Magyar hitelbank-részvény	840.—
Osztrák hitelintézet-részvény	303.25
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.52
Német birodalmi márka	58.45
London (2 havi váltókért)	120.—
Magyar papíráradék	87.05

Piaczi árak		Kézdí- Vásár- hely jun. 8. frt kr	Csik- Szereda jun. 7. frt kr	Gy.-Szt- Miklós máj. 29. frt kr
Egyesült Piac	Buza) tiszta	7 40	7 25	8 —
	) elegy	5 —	—	6 —
	Rozs) tiszta	4 50	4 75	6 50
	) elegy	—	—	5 50
	Árpa) tiszta	4 —	4 75	6 —
	) elegy	—	—	5 —
	Zab	2 75	2 50	—
	Törökbuza	5 —	6 —	7 —
	Kása) köles	10 —	10 —	9 —
	) árpa	—	—	—
Kis- Piac	Borsó	6 —	5 —	5 —
	Lencse	10 —	—	—
	Fuszulyka	6 —	7 —	5 25
	Lenmag	—	10 —	9 50
	Kendermag	—	—	4 —
	Bükköny	—	4 25	—
	Pityóka	1 60	1 50	1 50
	Marhahús	— 40	— 36	— 34
	Disznóhús	— 44	— 44	— 48
	Juh-hús	— 24	—	— 24
Darab	Szalona	— 80	— 80	— 70
	Fagygyu	— 32	—	— 42
	Malacz	1 50	1 —	— 90
	Lud	1 —	1 —	— 75
	Bárány) feje	—	2 —	1 83
	) fekete	—	2 20	2 33
	Egy pár csirke	— 60	— 40	— 45
	10 tojás	— 15	— 15	— 13

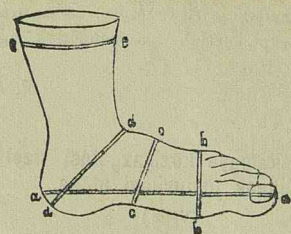
Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Alattirt tisztelettel hozza a n. érd közönség szíves tudomására, miszerint számos segédszemélyzet- és szakértő szabályszerű ellátott műhelyében a kor igényeihez méltóan, a legújabb divatu

női és férfi-czipők,

valamint **CSIZMÁK**, egyszerű diszbőr- vagy lasztíngból kívánat szerint a legelőnyösebb árak mellett pontosan készítettnek.

Vidéki megrendelések a levél vételétől számítandó 48 óra alatt, a feutt jelzett módon vett mérték beküldése után, postai utánvét mellett eszközöltenek.

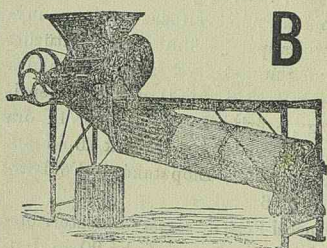
Közvetlen gyárakkal levén össze köttetése, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítményem jószág és jutányosság, valamint csinoság tekintetében a külföldi gyártmányokkal a versenyt bátran kiállja.

A hazai ipar fejlesztése levén célo, buzdít azon remény, hogy a n. érd közönség célo, tovább eléréséhez és felvirágoztatásához becses pártfogásával járulni kegyes leend.

Hazafias tisztelettel

Ifj. Geringer Ferencz,

bőrkereskedő
Gyergyó-Szt.-Miklóson.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló ára 55 frt.

4*

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Évenként 3 sorsolás.

Évenként 3 sorsolás.

Legközelebbi húzás f. évi július 1-én.

Ezen húzásban **főnyeremény 50,000 forint.** Továbbá 1 nyeremény a 5000 frt, 4 nyeremény a 1000 frt, 10 nyeremény a 500 frt, 25 nyeremény a 100 frt, 30 nyeremény a 50 frt, 52 nyeremény a 25 frt.

A nyeremény-sorsoláson kívül **törlesztési sorsolás** is történik; minden a törlesztési sorsolásban a legkisebb nyereménnyel húzott sorsjegy tovább játszik a főnyereményre.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint kaphatók a

Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletében

Budapest, Dorottya-utca 1. sz.

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

**MAGYAR
VÖRÖS-KERESZT-
EGYLET
sorsjegyek.**

ÉVENKINT 3 SORSOLÁS.

5*